

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

**Bidrag til Forhandlingerne
om Landsbyskolen.**

Indbydelsesskrift

til

den offentlige Aarsprøve

i Borgerdydskolen paa Christianshavn

fra 15de til 18de Juli 1850,

udgivet tilligemed Skoleefterretninger

af

Mag. M. Hammerich,

Skolens Forstander.

KJÖBENHAVN.

Trykt i Louis Klein's Bogtrykkeri.

Bidrag til Forhandlingerne om Landsbyskolen.

Det hörer til den nyere Tids Egenheder, at enhver Bevægelse i Folkelivet har sine Eftervirkninger i Skolevæsenet, idet man strax söger at stille Efterkommerne paa det Standpunkt, som man maa-see kun gjennem Savn og Forhaabning selv har indtaget. Det er derfor at forudsee, at de sidste Tiders Bevægelse, saa dybt den griber ned i Folket, ikke kan blive uden Indflydelse paa Almueskolen. Tilmed synes denne Green af det offentlige Skolevæsen i og for sig ikke at være i den frodigste Væxt. Med al Erkjendelse af Fortrin i Sammenligning med flere andre Lande og især med forrige Tider, tör man ingenlunde antage, at den Tilstand, der var tilsigtet ved Anordningen af 29de Juli 1814 og senere ved Bestræbelserne for den indbyrdes Underviisning, er naaet efter Forventning. Udbyttet af syv Aars Underviisning i Landsbyskolen er for de Fremmeligste ikke betydeligt; at vor Landbefolkning kan læse og skrive, er kun for saa vidt en Sandhed, som de Fleste have kunnet det engang i deres Börneaar. Jevnlig hörer man Klage over Forældrenes Ligegyldighed for deres Börns Underviis-

ning og Sognemændenes Karrighed imod Skolen. Og hvad Skolelærerne angaaer, har der i denne Stand udbredt sig en Forstemning, som ved ringe Leiligheder giver sig Luft, medens Hovedindholdet af Skoletidender og Lærermøder ikke er gjensidig Meddelelse om, hvorledes man bedst kan rögte sin Gjærning, men derimod Forslag om meer eller mindre indgribende Forandringer ved det hele Skolevæsen. Da der nu ogsaa fra Regjeringens Side er givet Udsigt til en ny Lov for Almueskolen, er dette Anliggende endnu mere trængt i Forgrunden, om end den endelige Ordning maa opsættes efter de nye Love om Kirkeforfatning og Communalvæsen.

Naar man gaaer ud over den ufrugtbare Sætning, at „Noget maa der gjøres,” er det ikke saa let at sige, hvorom forresten Stemmerne ville samle sig. I en Gjærings- og Overgangstid föler man en vis Trang til i Tankerne at slaae sig lös fra den givne Virkelighed, til at lade sine Idealer stige frem og tunle sig som Nybyggere i et ubefolket Land. Men Gjæringen kommer netop af, at der er modsatte Idealer, der ville herske og raade paa de samme Enemærker. Saaledes gaaer det ogsaa her. Nogle, som hylde Centralisationsideen, ville have Skolen til et Statsanliggende, saa at Lærerne kaldes, controllers og tildeels lønnes som Statens Embedsmænd, Andre ville derimod have de enkelte Communer til Skoleherrer; Nogle ville have Forpligtelsen til at söge Skole strengt overholdt og en lignende Skoletvang udstrakt indtil Karlealderen, Andre ville blot holde Skolestuerne aabne, om Nogen vil sende sine Börn til Underviisning; Nogle ville have Religions-

læren behandlet som Skolens Hovedfag, Andre ville have den udelukkende henviist til Kirken og Hjemmet. Mellem disse og flere Modsætninger bevæger den almindelige Mening sig noget famlende fremad, og Usikkerheden forøges derved, at de forskjellige Anskuelser snarere antydes og henkastes, end udføres i skarpe, fuldstændige Omrids, og at de under allehaande Mæglingsforsøg slutte en Slags Vaabenstilstand med hverandre. Men dette fører nu een gang Gjæringen med sig. Hvad der er mere betænkeligt er, at man, naar der spørges om Erfaringens Vidnesbyrd om det Bestaaende og de Vink, som deri indeholdes, i det Hele taget savner Midlerne til at erhverve sig nøiagtig Kundskab herom, forsaavidt det ikke ligger indenfor Ens egen snevre Erfaringskreds. Den Meddeelsomhed, der i sin Tid ledsagede Udbredelsen af den indbyrdes Underviisning, og som middelbart hjalp til at give Samling paa vort hele Almueskolevæsen, har tabt sig med Ivrigheden for det, der var dens nærmeste Gjenstand: vil man have Oplysninger om Skolens Vilkaar og Virksomhed, saa er der Mangel baade paa skildrende Beretninger og paa statistiske Sammenstillinger. Om enkelte Punkter har vel den forrige og den nuværende Cultusminister indhentet fuldstændig Opgivelse, navnlig om Udgifterne ved Almueskolevæsenet i det Hele og i de enkelte Communer for et vist Aar og om Kaldsretten til ethvert af Skolelærer-Embederne; hvilke Punkter, der endnu maae søges oplyste, og hvorvidt dette kan skee gennem de nuværende Tilsynsautoriteter alene eller ved Hjælp af en særegen Commission, er omtalt

som en Gjenstand for Ministeriets Overveielse. Men først naar de fornødne Oplysninger ere krævede og indsamlede og i bearbejdet Tilstand bragte til offentlig Kundskab, omtrent som ved de svenske Revisionsberättelser (s. Program for 1848), først da kan der danne sig en offentlig Mening, ikke blot en offentlig Fordom, om vor Almueskoles Forfatning. Idet jeg i det Følgende skal berøre et Par af dens Grundspørgsmaal, beder jeg mine Yttringer optagne ikke som Indlæg ved en endelig Afstemning, men snarere som Bidrag til at holde disse Spørgsmaal i flydende Tilstand.

Ifølge Lovgivningens Udtryk ansees ethvert Barn for „skolepligtigt” fra det syvende Aar (Forord. af 7 Novbr. 1832 m. fl.), og skjönt det under visse Betingelser er Forældrene tilladt selv at sørge for deres Börns Oplærelse, have dog Forholdene udviklet sig saaledes, at for Landalmuen Skolegang og Börneunderviisning saa godt som falde sammen. I Overeensstemmelse hermed er Landsbyskolen beregnet paa det Maal af Kundskaber og Færdigheder, som Staten kræver af sine vordende Borgere, men ogsaa paa det laveste Maal heraf; Underviisningen meddeles uden Betaling; Udeblivelse fra Skolen skal straffes med Mulkter, som stige i Gjentagelses Tilfælde. Ikke desto mindre höre Skoleforsømmelser, om man saa tör sige, til Dagens Orden. Foruden de lovlige Forhindringer: Sygdom, haardt Veir, ufremkommelige Veie og for de Ældre nogle Ugers Arbeide i Plöietiden, blive Dage og Uger tilbragte med at vogte, hjælpe i Huset osv. Her er et af de Punkter, som egne sig til statistisk Behandling,

og en Oversigt over Forsømmelserne ved Skoler i de forskellige Egne, med Hensyn til Kjøn og Alder, Aarstid, Forældrenes Stilling, Gjentakelsens Hyppighed o. d., kunde være meget lærerig. Imidlertid kommer det herved ogsaa i Betragtning, at Mulkteringen, saavidt vides, sjælden bliver overholdt efter Lovens Bydende, men er forskellige Lempelser undergivet (indtræder ikke strax, stiger ikke, afværge ved enhver Anmeldelse osv.), og mange Steder, hos nidkjære, samvittighedsfulde Mænd, er den reent aflagt. Hvorledes dette Forhold stiller sig, er et mere kildent Spørgsmaal. Men forudsat, at Mulkternes Antal ikke kommer Forsømmelsernes nær og at overhoved den lovbestemte Mulktering langt fra har trængt igjennem, ligger heri vistnok et Vink om ikke at stole altfor trygt paa dette Tvangsmiddel. Og skulde det vise sig, at, under forresten lige Forhold, Skolegangen er stadigst, hvor Mulkteringen er strængest, saa er det dermed ikke sagt, at en Indskjærpelse af Loven vilde føre til Maalet. Mulkt-systemet sigter til at overvinde Forældrenes Lige-gyldighed for at lade deres Børn søge Skole; men denne idelig paaberaabte Lige-gyldighed har sin Kilde i deres Sorgløshed for Børnenes Underviisning, og hvad kan mere bestyrke dem i deres Sorgløshed end den Betragtning, at Staten er saa virksom paa deres Vegne, at den ikke blot tilbyder, men tilholder dem at nyde Underviisningens Gode? Ja, der kan endog opstaae en stille Tvivl, om Skolegangen virkelig er et Gode, saaledes som Staten taler derom; thi ellers i Livet pleier man dog ikke at anbefale en god Ting ved at sige: Du faaer den

for Intet, men tager Du ikke imod den, saa skal Du give Penge. Og saaledes taler dog Staten ikke til nogle Enkelte, der vitterlig have forsömt deres Börn, men til alle Forældrene. Det er netop derved, en lille Bestemmelse kan faae Magt, at den Aar ud Aar ind siges til en heel Befolkning, især naar den ikke blot siges i Ord, men i Gjærning. Har da Landsbyskolen god Föie til at klage over Forældrenes Sorglöshed og Uvillighed, saa er der ogsaa god Grund til at opkaste det Spöragsmaal, hvorvidt man kan indskrænke et System, der avler Sorglöshed og Uvillighed, jo mere det gjennemføres.

Det modsatte System er at indføre Skolebetaling, med frivillig Ind- og Udskrivning; men her bliver Spöragsmaalet ikke alene hvorvidt, men om det kan tages til Fölge. Jeg tænker paa en ringe aarlig Betaling for dem, der have Evne; Fripladser for Uformuende; ingen Mulkt for Forsømmelser, men efter forgjæves Paamindelse Bortviisning paa Tid, saa at Börnene blive at indmelde paany. Om dem, der hverken sende deres Börn til Skole eller paa anden Maade lade dem undervise, skal der siden blive Tale. Maaskee vilde Betalings-Systemet, altsaa ogsaa dette Skjær deraf, stride altfor meget mod Landboernes Meninger og Sædvaner, og sæt, det i sig selv var fornuftigt, saa var der kanskee intet Haab om at see det indført, idetmindste ikke för det gjentagne Gange var bragt paa Bane. Herom skal jeg ikke yttre nogen Mening, men oppebie Kyndiges Yttringer. Jeg skal kun gjöre opmærksom paa, at Skoleforhandlingerne hidtil ikke have optaget dette Spörags-

maal. Der er i den senere Tid yttret Önsker om, at al Underviisning, den höiere som den lavere, skulde bestrides af Staten, uden særligt Bidrag for de enkelte Börn; men at Landsbyskolen bör være en Friskole, er betragtet som en afgjort Sag, og man har derfor aldrig seet udvikle, hvorfor en velstaaende Mand, som har Börn i Skolen, kun skal bidrage til Skolens Udgifter i Egenskab af Hartkornsbruger, med andre Ord: hvorfor der ikke skal tages Hensyn til det særegne Gode, han nyder, og den særegne Udgift, han derved volder, men kun til den anden Side af Sagen, nemlig at det er et Gode for Samfundet, at hans Börn nyde Underviisning. Vi ville forlade dette Spørgsmaal, der förer til den gamle Strid om Grændserne for en fornuftig Communisme, og hellere fra Underviisningens Side spørge om Hensigtsmæssigheden af at beröve Landsbyskolerne deres Egenskab af hvad man i ældre Tider kaldte Fattigskoler. Hvad der da först paatrænger sig, er Tanken om den naturlige Sammenhæng mellem en communal Friskole med tvungen Skolegang og en Skole for nödtörftig Underviisning. Thi hvad der kan berettige Staten til at paalægge Districtets Skatteydere at underholde en Skole og til under Mulkt at fordre Börnene sendte derhen, det er ene Bevidstheden om, at hvad de lære i Skolen, er dem nödvendigt for at faae Adgang til christelig og folkelig Oplysning og i sin Tid kunne overtage en Borgers Pligter og Rettigheder. Altsaa har det nugjældende System ogsaa den Mislighed, at det ved Conseqventsens Magt tvinger Landsbyskolen ned til hvad man har kaldt en „Minimumsskole”,

hvorimod en Tilsætning af det modsatte System opfordrer den til at hæve sig meer eller mindre over Dannelsens Lavmaal og tage dem med, der kunne og ville lade sig bringe videre frem. Det kommer da an paa, hvorledes Forældrene ville være stemte mod Skolen, og om man ikke tør gjøre Regning paa, fremfor Alt at Sorgløsheden for Ungdommens Oplærelse vil aftage, jo mere Forældrene blive raadige og ansvarlige derfor, men tillige at Villien til at drage Nytte af Skolens Virksomhed og understøtte den i Hjemmet vil tiltage hos dem, der ved at betale for deres Börns Skolegang træde i et personligt Medvirkningsforhold til Skolen, og gjennem disse hos dem, der nyde samme Gode uden at kunne vederlægge det. Kunde der skee et Omslag i Almuens Betragtning af Underviisning og Skolegang, saa vilde Forældre og Börn, Lærere og Tilsynsmænd have meget mere Glæde.

Vilde en Indskrænkning af Skoletvangen, under forresten gunstige Forhold, give Landsbyskolerne nyt Opsving og hist og her føre til en Udvidelse i Lighed med Skolevæsenet i Kjøbstæderne, hvor man har Almueskoler i snevrere Forstand, men kun fordi man har Borgerskoler tillige, saa vilde den paa den anden Side have til Følge, at flere Börn enten slet ikke søgte Skole eller i kortere Tid end Loven nu foreskriver. Der kunde bödes herpaa ved Underviisning i Hjemmet, hvortil der under nuværende Forhold hverken er Trang eller Drift. Her var man endog i ret god Overeensstemmelse med Anordningen af 29de Juli 1814, en Lov, der ofte er mere frisindet, end man skulde antage efter den Maade, hvorpaa den

har gjort sig gjældende i Livet. Det hedder i § 18 udtrykkelig, at „Forpligtelsen til at lade Børn eller Tyende søge Almueskolerne bortfalder for dem, som ved en Student, seminaristisk oplært Skolelærer eller paa anden Maade saaledes drage Omsorg for deres Börns, Myndlingers eller Tyendes Underviisning, at Amtskoledirectionen, efter indhentet Oplysning fra Sognecommissionen (jvfr. Cancell. Skr. af 18 Jan. 1834), finder anden Skolegang for disse ufornöden.“ Feilen ved denne Bestemmelse er, at den gjør Tvang til Reglen og Frihed til Undtagelsen. Men hvis Forældre, Værger, Husbonder lode Börnene voxe op i Vankundighed, saa var det Tid at paakalde Skoletvangen som Nödværge mod deres Overgreb. Thi — ikke at tale om Husbondernes Ret, der er af blandet Oprindelse og maa ordnes for sig — selv Forældrenes Ret har en Grændse i Börnenes og Statens Ret. De kunne ikke udsætte deres Børn i den hjælpelöse Alder; de kunne heller ikke aandelig udsætte dem uden at opgive Værgemaaliet over disse Börns aandelige Pleie. Og allerede for sit eget Vel kan Staten ikke give Forældrenes Ret til at sørge for deres Börns Oplærelse den Udstrækning, at de kunne forholde Börnene den nödtörftige Underviisning. Jo mere den virker for Slægtens legemlige Opholdelse, des mere maa den ogsaa vaage over dens Forædling. I ældre Tider, da Udsættelse, Pest, Hungersnöd stadig hærjede Befolkningen, saae man disse Morderengle især hjemsøge den fortrykte Deel af Befolkningen, som i Vankundighed og Armod havde givet Afkald paa Livets ædlere Sysler og höiere Nydelser og paa en

Maade stode udenfor det historiske Samfundsliv, men derimod langt mere skaane de Classer af Samfundet, hos hvem Folkets Cultur vandt Skikkelse og forplantedes fra Slægt til Slægt. Det er en frygtelig Sandhed, men en Sandhed, at Nöden var Culturens Bundsforvandte, idet den rasede netop mod dem, der som Ukrud truede med at overgroe de frugtbare Spirer. I nyere Tider har Culturen brudt med denne Bundsforvandte og søger tvertimod at bekjæmpe den allevegne; den offentlige Sundhedspleie, Fattigforsörgelsen og middelbart alle de Lettelser for et sandseligt Velvære, som de sidste Aarhundreder have opfundet, sigte i Forening til at formindske Dödeligheden ligeligt for den hele Befolkning. Men det er Christendommen, der har lært Folkene at vaage over enhver menneskelig Sjæl; derfor vil den christne Stat ikke blot kjæmpe mod den legemlige, men ogsaa mod den aandelige Död. Og det er ikke nok med, at Oplysningen rundt om i Landet har sine Brændpunkter, hvorfra den kan trænge ind overalt, hvor man lukker op for den. Staten maa fordre og paasee, at hverken Egennytte eller Fordom kan afskjære Nogen fra hvad den anseer for Grundbetingelserne for Deelagtighed i denne Oplysning; thi kun derved naaer den sit Formaal, paa eengang at hævde den Enkeltes Menneskerettighed og sikre det Samfund, hvori han er indpodet. Efter disse Grundsætninger er det at Spörgsmaalet om Frihed og Tvang maa afgjöres. Loven maa fastsætte Underviisningens Lavmaal, der bliver eet og det samme for hele Landet, uden Hensyn til hvor höit Egnens Skoler maatte overstige det. Forældre og Værger

er det overladt enten at sende Börnene i Skole eller paa anden Maade sørge for deres Oplærelse. Forsaavidt de vælge det Sidste, har det beskikkede Skoletilsyn at paasee og i fornödent Fald ved offentlig Pröve at forvisse sig om, ikke at Börnene holde Skridt med Sognets Skole, men at de inden visse Aldersgrændser nærme sig det lovbestedte Maal, ligesom Præsten tilsidst prøver dem ved Indtegnelsen til Confirmation. Naar Börnene ikke tilfredsstille de Fordringer til en nödtörftig Underviisning, som Loven opstiller, indsættes de i offentlig Skole for at indhente det Forsömte; nu ere deres Forældre og Værger under Tvang efter Lovens Forskrifter, og Tvangsmidlerne maae da ikke blot være at læse i Skolelovens Paragrapher, men bringes i Udövelse under Ansvar for de Vedkommende. Derimod maa det være Forældrenes Sag, om de ville lade Börnene lære mere, end hvad der efter Loven er det Mindste, hvorlænge de ville lade dem söge Skole o. s. v. Og det maa være Skolens Sag, idet den söger at bringe de Flittige saa vidt, som Evner og Leilighed tilstede, i Nödsfald at lukke sig for dem, der frivillig sendes til den, men ligesaa frivillig holdes hjemme, til stadig Forstyrrelse i dens Gjerning.

De Vanskeligheder, en Landsbyskole har at kjæmpe imod, jo mere den stræber at hæve sig, ere mange og fortrædelige. Knappe Kaar og derfor Mangel paa Lærekræfter, paa Plads, paa Hjælpe-midler ved Underviisningen, om Vinteren Skoleveiens Besværligheder, om Sommeren Landbrugets Krav paa Börnene, Alt dette volder Afbrydelser og Tidsspilde,

som paa eengang lammer Skolens Virksomhed og svækker dens Anseelse. Saameget vigtigere er det at benytte Tid og Kræfter paa den frugtbareste Maade. Da imidlertid hvad man kan kalde Skolens Forfatningsspørgsmaal indtil videre ere de meest paatrængende, skal jeg, hvad Underviisningens Beskaffenhed angaaer, kun tillade mig nogle Bemærkninger om Religionsunderviisningen. Til at ønske den udelukket fra Skolen give vore kirkelige Forhold sikkert ingen Anledning. Men paafaldende er det, at uagtet der er en egen geistlig Lærer for Sognets Confirmander, skal Religionslæren tillige gjøres færdig i Skolerne. Da man nu tilmed har et meget vanskeligt Underviisningsmiddel i Balles Lærebog, er man nødt til at begynde med den paa saa lavt et Udviklingstrin, at Forklaringen i laug Tid kommer til at gaae meest ud paa almindelig Forstandsövelse, under Navn af Katechisation, og Gjengivelsen paa en ordret Fremsigen eller Fremsyngen af udenadlærte Sætninger. Den ordrette Udenadslæren er i nyere Tider kommen i Vanrygte, til stor Skade for en kraftig Tilegnelse og Opbevaring af Underviisningens Kjerne. Men en Grund til, at den er miskjendt, ligger i, at den er brugt uden Skjönsomhed. Hvad der af sammenhængende Tale skal egne sig til eengang for alle at læres og gjemmes i en ufravigelig Form, maa have det Præg af Umiddelbarhed, som udmærker Bibelordet fremfor Lærebogsparagraphen, Psalmen fremfor den prosaiske Betragtning. I andre Fag er der lignende Stof for Udenadslæren: i Sprogfagene Stykker af de fremmede Forfattere, i Literaturhistorien Prøver af Digternes Værker (hvorimod Ingen

bör lade en Litteraturhistorie lære udenad). Hvad Andet der paa et lavere Udviklingstrin kan ønskes ordret indprentet, enten for at hjælpe Börnene til et fyndigt Udtryk eller for at forsyne dem med et Hjemmearbejde, som de let kunne overkomme og hvori de let kunne afhøres, det maa idetmindste udmærke sig ved en Enfoldighed i Stil og Tankegang, der ingenlunde udmærker Balles Lærebog som Lærebog for Bönderbörn fra det 10de Aar; det maa lægge dem Ord i Munden, som kunde falde dem selv naturlige, og især maa det fremkalde den tilsvarende Række Forestillinger hos dem. Thi hvad man lærer udenad, för man har forstaaet det, det ligger hen som Sædekorn i en Sæk, ja, jeg tör tilföie, det har man siden saameget vanskeligere ved at forstaae, jo bedre man husker det. Hvad fremdeles den katechetiske Underviisning angaaer, saa er der altid noget Mistænkeligt ved en Underviisningsmaade, der har et særegent Navn. Al god Börneunderviisning maa blandt andre Egenskaber ogsaa have den at være katechetisk: den maa have Form af Spørgsmaal og Svar, den maa forklare det Utydelige og tage Barnets Kundskab og Tænksomhed til Hjælp ved Forklaringen, den maa föolge hans Tankebevægelser og alligevel styre dem til Maalet. Men her skulde være Tale om Katechisation i snevrere Forstand. Naar vi da ville gjøre os Rede for dens Udbytte, kunne vi for det Förste ikke oversee de Standsninger, den lider ved uberegnelige Udskeielser eller ved mislykkede Forsög paa under saa frie Former at gjøre forstaaeligt, hvad man spørger om, og faae Svaret frem uden Hjælp af Stikord og lignende

Midler, som gjøre selve Spørgsmaalet til en Slags Hvisken. Men dens egentlige Begrændsning ligger i, at den bevæger sig paa det Bekjendtes Enemærker. Den tumler med Kundskaber, Tanker, Følelser, som forefindes i Sjælen; den søger at klare dem, men udvider dem ikke. Altsaa jo tidligere den anvendes paa Religionslæren, des lettere er den udsat for endnu ikke at finde de Forestillinger vakte, som skulle give den Indhold, og derved er det at den bliver til simpel Forstandsövelse, maaskee forsat med religiöse Gloser og Lærebogsfloskler, men saameget holdningslösere. Imidlertid har den altid det Fortrin, at den for det fordomsfrie Öie röber Lærlingens Modenhed eller Umodenhed til at følge med ved en foredragende Underviisning. Det vil derfor heller ikke være saa vanskeligt at behandle Spørgsmaalet om Religionslærens Stilling i Almueskolen, naar det fra denne Side kommer til Afgjörelse. Foreløbig er det givet, at Börn af Landalmuen udvikle sig temmelig langsomt, og dette taler for at indskrænke Skoleunderviisningen navnlig til Bibelhistorie, Psalmer og Katechismus med tilhørende Forklaring og Bibelsprog, og derimod lade Confirmanderne læse ikke et halvt Aar, som nu sædvanligst, men idetmindste et heelt Aar hos Præsten, hvis nærmeste Kald det er at undervise i Religion, og som maa kunne udrette meest baade til Oplysning og Opbyggelse. Den Tid, Skolen vandt, kunde den sikkert gjøre frugtbare selv for Religionslæren ved at forfølge sine övrige Formaal saameget bedre, lære Börnene at læse og forstaae, höre og gjengive, udvide deres Synskreds ved Meddelelser om Naturen

og Menneskelivet og derved saavel som ved sin Deel af den christelige Börnelærdom forberede til Overgangen fra Skolens til Kirkens Underviisning.

At der efter Confirmationsalderen skulde være Leilighed til fortsat Uddannelse, er et almindeligt Önske hos Landbefolkningen. Det grunder sig deels paa den vaagnende Trang til en Underviisning, som man först i modnere Aar kan tilegne sig, deels ogsaa paa Erkjendelsen af, at man efter at have gennemgaaet Skolen ikke er synderlig vel befæstet og i alt Fald ikke har meget at glemme af. Det er en Erfaringssætning, at man igrunden först begynder at lære en Ting, naar man kan den; slipper man den, saasnart den er lært, synker man strax tilbage i Vankundighed. For saa vidt maa Almueskolen lægge an paa Mere end det Nödtörftige, endog blot for at sikkre dette for en længere Fremtid, og Trangen til en Underviisning for den confirmerede Ungdom kan for en Deel afhjælpes ved en Forbedring af Skolerne for de Uconfirmerede. Vi have berört eet af de mange Spörgsmaal om Lærefagenes Behandling og skulle ligeledes fra en enkelt Side omtale Skolegang og Lærekræfter, som muligviis lode sig ordne paa en hensigtsmæssigere Maade, uden synderlig større Krav paa Tid og Pengemidler. Naar det nemlig hedder, at Börnene ere skolepligtige fra det 7de Aar til Confirmationen, saa er dette efter Loven at forstaae saaledes, at de i disse Aar ere skolepligtige hveranden Dag eller afvexlende 2 og 4 Dage om Ugen, men altid hele fem til sex Timer ad Gangen, een Dag det ældre Hold, en anden Dag

det yngre. Paa sine Steder kan Skoleveien nöde dertil, eller snarere Börnenes Anbringelse ved de landlige Sysler — thi Veien er ikke længere den ene Dag end den anden —; men naar man var rigtig overbevist om, at Skolen kunde udrette langt Mere end hidtil, naar den fik endog kun det samme Timeantal fordeelt paa flere Dage i færre Aar eller i færre Maaneder om Aaret, saa var det vist mange Steder muligt at indrette Skolegangen derefter. At en stadig Andendagsforsømmelse virker som en Slags Koldfeber til den ene Dag at nedbryde de gode Vaner, som vare i Opkomst den forrige Dag, er en Betragtning, der ikke blot gjælder om Skolearbejderne, og hvis man ikke vil tage nogle Hverdagsforsømmelser til Hjælp, har man heller ikke paa Landbrugets Vegne megen Grund til at holde paa denne Vexeldrift. Anordningen af 1814 gjør atter her til Undtagelse hvad der synes at burde være Reglen, idet den kun indrømmer, at det, „hvor særdeles Omstændigheder tale for det, maa tillades, at den ene Classe søger Skolen om Formiddagen og den anden om Eftermiddagen.“ At der slet ikke tales om daglig Underviisning uden som Halvdagsskole, fører os til det næste Punkt, om Lærerkræfternes Benyttelse. Loven gaaer nemlig ud fra den Forudsætning, at hver Skole kun har een Stue og een Lærer. Men dette er netop en af de Misligheder ved Landsbyskolevæsenet, som, hvor det kan skee og endnu ikke er skeet, allersnarest bör afhjælpes. Vil man have Sikkerhed for, at Læreren passer sin Skole, saa kan ikke nogensomhelst Control ved besøgende Tilsynsmænd veie op mod den daglige Be-

vidsthed om at arbeide for en Medarbeiders Öine. Deri ligger ikke blot en Hjælp mod svage Öieblikke, men en gjensidig Opmuntring og tillige en Slags indbyrdes Underviisning i den Kunst at undervise, som ene læres ved egne og Andres Erfaringer. Ikke mindre indlysende er Nyttens af at kunne dele Börnene i flere Classer end de to befalede Trearsclasser; at Lærerne kunde fordele Arbeidet imellem sig ikke blot classeviis, men ogsaa fagviis, fik idetmindste sin Betydning ved de mere fremstræbende Skoler. Men alle disse Hensyn raade til, saavidt ikke stedlige Forhold fraraade det, at have een Skole med flere Stuer og flere Lærere hellere end flere Skoler med een. Der var allerede vundet ved at have en enkelt saadan Skole for en større Omkreds, hvis övrige Skoler da vilde blive til Skoler for de Yngre og de Langsommere og kunde afpasses derefter. Overhoved maa ethvert Skridt henimod udvidet Underviisning og frivillig Skolegang före længere bort fra en Eensformighed, som igrunden sigter til consequent at holde Landsbyskolen i Flugt med det laveste Trin af Kjöbstadskolen.

Naar man selv i Realskoler ikke kan gjöre Regning paa de Confirmerede, vil man aldrig kunne det i nogen Landsbyskole. Tvertimod er det netop i de förste Aar efter Confirmationen at de unge Mennesker ligesom sætte Priis paa at turde glemme paa hvad de have lært, og hvor Skolelæreren har Drift og Leilighed til at holde Aftenskole for den confirmerede Ungdom — det er kun Ældre der melde sig —, kommer han gjerne til at föle, hvor

godt det er lykkedes dem. De Allerfleste besøge hverken Aftenskoler eller højere Bondeskoler, og det vil altid være Tilfældet. Saameget vigtigere er det, at de lavere Bondeskoler ere forsvarlige, og at der itide er Leilighed til at vedligeholde sine Kundskaber og Færdigheder ved at tage Nyttens af dem. En Foranstaltning, der vil virke langt mere til Oplysnings Fremme end fortsat Skolegang, er Nedsættelsen af Porto for indenlandske Breve; en anden er Udbredelsen af god Folkelæsning. Og efter det Opsving, der er at spore hos Landbefolkningen, og som vor frie Forfatning paa eengang fremmer og forudsætter, vil Livets senere Krav endnu mindre tillade Oplysningens Spire at døe hen med Aarene istedenfor at voxer med dem. Imidlertid vil Alt dette snarere føre til end fra fortsat Skolegang. Skolen maa aldrig ansee sig for Andet end en Forberedelsesklasse i Livets Skole; men med Fordringerne i denne stige Fordringerne i hiin, og derfor vil den bevidste Underviisning have flere Krav at tilfredsstille, jo mere Folkedannelsen netop synes at gjøre den overflødig. Paa den anden Side følger deraf ogsaa, at Skolevæsenet ikke kan gaae pludseligere frem, end Folkets Sands for at benytte det voxer med den stigende Oplysning. Naar vi derfor fra de nuværende Almueskoler see op mod de „højere Bondeskoler“, Amtskoler, folkelige Høiskoler, der staae som Endemaalet for denne Green af det offentlige Skolevæsen, saa maa et alvorligt Önske om at naae sikkert til Maalet dæmpe den hidsige Lyst til at springe derop. Vilde man strax oprette et Antal fritstaaende højere Bondeskoler.

med nogenlunde fuldstændig Underviisning, saa vilde man under den nuværende Stenning kanskee opleve en glædelig Tilgang, men ved første Ebbe see dem saa tomme, at den offentlige Mening for lang Tid vilde vende sig fra dem. Derimod har det længe været min Tanke, som jeg troer at have yttret for nogen Anden og som det glæder mig at Cultusministeren har optaget som Noget, han vilde arbeide hen til, at höiere Bondeskoler fra først af skulde sættes i Forbindelse med Seminarierne. Thi ved at fremtræde ikke selvstændigt, men i Forbindelse med en Anstalt, der kan bestaae uden dem, have de langt mindre at frygte af den Aftagen eller ringe Søgning, der er at forudsee som en naturlig Følge af, at Mellemrummet mellem Almueskole og Höiskole endnu langtfra er udfyldt; desuden vilde Omkostningerne ved deres Oprettelse og Drift være betydelig mindre, og, hvad der er Hovedsagen, de vilde virke gavnlig paa Seminarierne. Disse have nemlig efter vore Forhold et dobbelt Maal: deels at give de unge Mennesker Begreb om den Kunst, hvortil de have indviet sig, meddele dem dens Traditioner, anvise dem til dens Udövelse, deels at lære dem Noget for at give dem Adkomst til at være Lærere for Andre. I Tydskland, hvor der findes „Præparandeanstalter“, som kunne overtage det simple Arbeide med Kundskaberne o. d., er man tilbøielig til at lægge Eftertrykket paa Seminarernes pædagogisk-didactiske Opgave; ogsaa hos os seer man f. Ex. Bibelhistorie meddeelt i Form af en fortløbende Commentar til et mindre, skolemæssigt Udtog. Men en anden Eiendommelighed

ved det tydske Underviisningsvæsen, som hænger sammen hermed og som især giver den seminari- stiske Underviisning sit Præg, er at man ikke saa- meget lægger an paa at bringe Lærlingen i Forbin- delse med Stoffet for menneskelig Viden i dets Op- rindeligheid, som paa at meddele ham et Excerpt af de forskjellige Videnskaber, som de ere bragte i System af lærde Forfattere. Her er ikke Stedet til at udvikle denne meget omfattende Betragtning; i et tidligere Program („Om den rette Grundighed“, 2detAfsnit) har jeg søgt at gjöre den gjældende med nær- mest Hensyn til de lærde Skoler; men det er min Over- beviisning, at hele vort Underviisningsvæsen, ved Universitetet, ved de höiere og ved de lavere Sko- ler, især lider af denne Fornemhed mod Stoffet, som hörer til den tydske Videnskabeligheds svage Sider. Forudsat nu, at dette gjælder om Seminarierne frem- for om nogen anden Underviisningsanstalt, og at en Skole for folkelig Oplysning vil være mindst fristet til at fortabe sig i den „lærde“ og „aandige“ Under- viisning, vil Forbindelsen med en saadan Skole være Seminarierne til sand Nytte. Naturligviis maatte de egentlige Seminarister foruden de Fag, der höre til den almindelige Dannelse og derfor kunde dyrkes som fælleds Fag, have særlig Veiledning som vor- dende Lærere, og selv hvor Underviisning eller Övelser vare fælleds, maatte der stilles bestemtere Fordringer til dem, der ved Udtrædelsen skulde af- lægge en Kaldspröve. Men deraf fulgte igjen en Orden, Fasthed, Holdning i den fælleds Underviis- ning, som let kunde savnes i en Skole for

Ældre, der komme og gaae uden at have noget fast afpælet Maal at arbeide for.

At det er en Betingelse for Landsbyskolens Opkomst, at den kan byde Lærerne en lønnende Stilling, hörer til de Punkter om Skolens Reform, som de offentlige Forhandlinger meest have indskjærpet. Saalænge der, som den forrige Cultusminister yttrede ved et Prövevalg, kan fra visse Egne i Riget lyde Klager over, „at man ikke kunde faae Lærere, fordi de kunne tjene mere ved at tærskes,“ er der ikke at tænke paa nogen gjennemgribende Forbedring i Skolevæsenet. Et ordentligt Udkomme, et kyndigt Tilsyn, som kan paaskjønne Dygtigheden og har Indflydelse paa Befordringen i en videre Kreds, ere ikke ubillige Önsker. Men forat Lærernes Stilling kan forbedres og Skolerne ophjælpes, er det nödvendigt, at de, der have Evne, ogsaa have Villie til de Opofterelser, som kræves, forat Folkets Oplysning kan svare til dets Frihed og Velstand. Det er oftere omtalt, hvor betydelige Summer der alt udredes til vort Landsbyskolevæsen, og saae man dem sammentalte for hele Landet, maatte man vistnok forbauses. Men jeg antager, at det vilde være af den Slags Forbauselse, som en Lægmand altid föler ved at see statistiske Optællinger. Vilde Nogen sige os, hvormeget Salt vi have fortæret siden vor Barndom, vilde vi forbauses over, at vi have spiist Salt skjæppeviis; vilde han sige os, hvormeget Mælk der aarlig drikkes her i Staden, vilde vi forbauses over Hovedstadens Begjærlighed efter at nedsluge denne Artikel. Det er maaskee saaledes det gaaer med

Beregningen over Udgifterne til Landets Skolevæsen: store Summer, men ogsaa mange Børn at undervise. Lad os tillige beregne, hvormeget ethvert Landsbybarns Underviisning koster i Gjennemsnit; finde vi da, at det beløber sig til et Par Rigsdaler om Aaret, ville vi snarere falde i Forundring over Billigheden end over Kostbarheden.

Skoleefterretninger.

JULI 1850.

Foruden 3 R og II A blev iaar ogsaa 1ste studerende Classe fuldstændig deelt, ikke i Ældre og Yngre, men i tvende sideordnede Toaarsclasser, 4 R og III B halv deelte.

Naturhistorie er (med Disciplene fra II B) rykket op i II A, hvor den har fortrængt Hebraisk.

För Juleferien blev der holdt Halvaarspröve i de höiere studerende og Realclasser, for förste Gang uden Censorer. Da der nemlig ved denne Pröve ikke afgjöres Noget om Opflytning i ny Classe, har jeg anseet det for Kraftspilde at beskjæftige andre af Lærerne som Censorer; ved at være ene med Classen er tillige den examinerende Lærer opfordret til at betragte Overhøringen mindre som Pröve paa Disciplenes Standpunkt end paa, hvad han selv har udrettet med dem i det forløbne Halvaar.

Angaaende Program - Udvexlingen med Hertugdömmene og Preussen og en lignende Udvexling med Norge modtog jeg en Skrivelse fra Cultusministeren af 27de Februar d. A., hvorpaa jeg under 23de Marts gav fölgende Gjensvar:

„— — Det har været mig særdeles kjært at erfare, at der ved offentlig Foranstaltning er aabnet en Forbindelse mellem Danmarks og Norges lærde Skoler; jeg skal ikke undlade aarlig at oversende det opgivne Antal Exemplarer og udbeder mig tillige Tilladelse til at tilstille Ministeriet et Sæt af mine ældre Programmer i samme Öiemed. Höist önskelig var en lignende Forbindelse med Sverrigs Gymnasier og Kathedralskoler, forat den samtidige Bevægelse i Skolevæsenet kan fremmes ved gjensidig Meddelelse. — — Men jeg tvivler ikke paa, at det höitærede Ministeriums Opmærksomhed er henvendt paa denne oftere omtalte Sag.

Hvad de tyske Gymnasier angaaer, tillader jeg mig at gjøre Forskjel mellem Hertugdömmernes og de preussiske. Det er kun for de preussiskes Vedkommende at jeg har trykket mig ved aarlig at afgive de forlangte Par Hundrede Exemplarer. Grunden er, som ogsaa i Ministeriets Skrivelse forudsat, ikke Hensyn til de förögede Omkostninger, men at jeg sætter mindre Priis paa at eie de preussiske Programmer end paa at undgaae det Uhyggelige i at sende mine danske til Steder, hvor jeg maa antage, at de aldrig blive læste. Det er derfor mit personlige Önske at udtræde af denne Forbindelse med de preussiske Gymnasier; skulde imidlertid det höitærede Ministerium ikke gjerne see den enkelte Skole i et saadant Undtagelsesforhold, hvorom jeg i saa Fald maatte udbede mig nærmere Meddelelse, da jeg i Ministeriets sidste Skrivelse ikke finder nogen Antydning deraf, saa skal jeg ikke undslaae

mig for en vedvarende og regelmæssig Deeltagelse i Program-Udvexlingen ogsaa med de preussiske Skoler.

Indtil videre skal jeg have den Ære at oversende det Antal, der medgaaer til Omdelingen i Danmark samt Hertugdømmerne og i Norge.“

Statistiske Meddelelser.

Sidste Aar afgik til Universitetet:

- 1) J. Thor Sundby, en Søn af Hr Sundby, Pedel ved chirurgisk Academi. Hovedch. *laudabilis*.
- 2) Theodor Linde, en Søn af afg. Kammerherre Linde. Hovedch. *laudabilis*.
- 3) Thorvald F. A. Hörring, en Søn af Hr. Urtekræmmer Hörring her i Staden. Hovedch. *laudabilis*.
- 4) J. F. Ernst Christiansen, en Søn af Hr. Grosserer Christiansen her i Staden. Hovedch. *laudabilis*.
- 5) Nicolai F. Bjerre, en Søn af Hr. Capitain, Brygger Bjerre her i Staden. Hovedch. *laudabilis*.
- 6) N. Foss Fabricius, en Søn af Hr. Sukker

raffinadeur Fabricius her i Staden. Hovedch. *laudabilis*.

- 7) Edvard J. Wahl, en Søn af Hr. Garvermester Wahl her i Staden. Hovedch. *laudabilis*.
- 8) Grev Christian A. Lerche, Stamherre til Lerchenborg, en Søn af afg. Grev Lerche til Sæbygaard. Hovedch. *haud illaud*.
- 9) J. C. Christian Skou, en Søn af Hr. Musiklærer Skou her i Staden. Hovedch. *laudabilis*.
- 10) Carl P. U. Neergaard, en Søn af afg. Kammerherre Neergaard, Amtmand i Præstø Amt. Hovedch. *haud illaud*.
- 11) Emil F. A. Egeriis, en Søn af afg. Kjøbmand Egeriis i Kjöge. Hovedch. *laudabilis*.
- 12) Laurits B. D. Fog, en Søn af Hr. Hörkræmmer Fog her i Staden. Hovedch. *haud illaud*.
- 13) Camillus Müllertz, en Søn af Hr. Overlæge Dr. Müllertz. Hovedch. *haud illaud*.
- 14) Hans I. V. Dahlerup, en Søn af Hr. Admiral Dahlerup i østerrigsk Tjeneste. Hovedch. *haud illaud*.
- 15) Johan C. H. R. Keller, en Søn af Hr. Inspecteur Keller her i Staden. Hovedch. *laudabilis*.

Følgende ere i dette Skoleaar udgaaede af 1ste Realclassse:

- 1) Jörgen Seehusen, en Søn af Hr. Snedkermester Seehusen her i Staden. Hovedcharacter: *Meget godt*.
- 2) Johan Aspegren, en Søn af Hr. Möller Aspegren i Sverrig. Hovedch. *Meget godt?*

- 3) Peter Nyeland, en Sön af Hr. Overkrigs-commissair Nyeland her i Staden. Hovedch. *Godt* ×
- 4) Emil Augsburg, en Sön af Hr. Seilmager Augsburg her i Staden. Hovedch. *Godt?*
- 5) Adolph Fibiger, en Sön af Hr. Grosserer Fibiger her i Staden. Hovedch. *Tømmelig godt* ×
- 6) Villiam Olsen og 7) Morton Olsen, Söner af Hr. Oliemöller, Bataillonschir. Olsen her i Staden. Hovedch. *Tømmelig godt.*
- 8) Carl Vestergaard, en Sön af Hr. Kunst-dreier Vestergaard her i Staden. Hovedch. *Nogenledes* ×

Uden at have tilbragt et heelt Skoleaar i 1ste Realclassse og altsaa uden at have underkastet sig nogen Aarspröve der, udgik i Löbet af indeværende Skoleaar: 9) Johannes Mörch, 10) Johannes Caspersen, og nu kort för Examen 11) Edvard Holm.

Skolens Disciple ere iaar 313 (ifjor 330), nemlig 177 Studerende og 136 Realdisciple.

De ere fordeelte i følgende 15 (17) Classer:

1ste studerende Classe a	har	18 Disciple	}	*)
— — — b	—	20 —		
2den — — A α	—	19 —	}	*)
— — — A β	—	15 —		
— — — B	—	20 —		
3die — — A	—	22 —	}	**)
— — — B α	—	18 —		
— — — B β	—	17 —		
1ste Realclassse		— 14 —		
2den —		— 23 —		
3die — a		— 24 —	}	***)
— — b		— 24 —		
4de — a		— 15 —	}	**)
— — b		— 14 —		
5te —		— 23 —		
6te —		— 15 —		
Forberedelsesclassen		— 12 —		

I efterstaaende Liste over Lærefagenes Fordeling er Hovedsummen af Timerne i hvert Fag ikke allevegne lig Summen af de for de enkelte Classer anførte Timer, da den tillige maa beregnes efter den meer eller mindre adskilte Underviisning i de deelte Classer, forat det virkelige Timeantal kan blive angivet.

*) Sideordnede, men fuldstændig adskilte.

***) Snart adskilte, snart forenede.

****) Sideordnede men fuldstændig adskilte. Af de ialt 48 Disciple læse de 28 Latin, de 20 Engelsk.

Lærefagernes nuværende Fordeling.

Studerende Classer.	I a	I b	II A α	II A β	II B	III A	III B $\alpha\beta$	Timer ialt.
	Latin	12	12	11	11	9	10	
Græsk	5	5	5	5	5	5	..	32
Hebraisk	2	2	4
Dansk	2	2	2	2	2	2	3	13
Tydske	1	1	2	2	2	2	2	12
Fransk	2	2	2	2	2	2	3	15
Religion og Bibelhistorie	3	3	2	2	2	3	3	18
Historie	3	3	3	3	3	2	3	20
Geographi	2	2	2	2	2	2	2	14
Mathematik [og Regning.	4	4	5	5	5	3	4	34
Naturhistorie	2	2	2	2	2	12
Tegning	1	2
Skrivning	1	2	5
Gymnastik og Svømning	2	2	2	6
	36	36	36	36	36	36	36	260

Realclasser.	1 R.	2 R.	3 R. a	3 R. b	4 R. a b	5 R.	6 R.	Forb.	Timer ialt.
	Dansk	3	3	4	4	8	10	10	
Tydske	4	4	5	5	4	4	3	..	31
Fransk	3	3	3	3	4	17
Engelsk	4	3	($\frac{3}{0}$)	($\frac{3}{0}$)	10
Religion og Bibelhistorie	2	2	2	2	3	3	3	..	17
Historie	2	3	3	3	11
Geographi	2	2	2	2	2	2	3	..	16
Mathematik og Regning.	8	7	4	4	4	4	5	6	44
Naturhistorie	2	2	2	2	9
Naturalære	2	2	4
Musiklære og Sang	2	2	1	2	2	2	10
Tegning	2	2	($\frac{2}{1}$)	($\frac{2}{1}$)	2	2	3	..	14
Skrivning	3	3	2	2	4	5	5	6	31
Gymnastik og Svømning	1	2	2	2	2	2	2	2	13
Latin	($\frac{0}{4}$)	($\frac{0}{4}$)	8
	36	36	36	36	36	36	36	26	291

Skolens Lærere.

- M. Hammerich**, Mag. art. og Cand. theol., Forstander for Skolen siden 12te Dec. 1842; Lærer i Latin i næstøverste Classe 1831 og 33; underviser øverste studerende Classe i Dansk siden August 1841 og i Latin siden Dec. 1842, øverste Realclasser i Dansk siden April 1844; har 10 Timer ugentlig.
- Hr. C. Svenningsen**, Cand. phil., Inspecteur ved Skolen siden 1ste August 1832, Lærer siden Foraaret 1824, underviser i Mathematik i 1ste studerende og 2den A α og β , i Latin i 3die B; har 29 Timer ugentlig.
- Hr. I. F. Dreboldt**, Cand. juris, Fuldmægtig i Skifteretten, Lærer siden August 1826, underviser 13 Timer ugentlig begge 4de, 5te og 6te Realcl. i Tydsk.
- Hr. N. U. Krossing**, Cand. phil., Cantor i Citadellet, Lærer siden 1ste October 1828, underviser 26 Timer ugentlig 3die Realcl. a, 4de a og b og 6te Realcl. i Dansk.
- Hr. O. C. Borch**, Cand. phil., Lærer siden August 1830, underviser i Fransk gennem alle Classer og har saaledes 32 Timer ugentlig.
- Hr. Leopold H. S. Jørgensen**, Cand. phil., Lærer siden Marts 1832, underviser 22 Timer ugentlig 6te Realclasser i Geographi, 5te Realclasser i Dansk, samt 3die, 4de og 5te Realclasser i Naturhistorie.
- Hr. C. F. Funch**, Cand. phil., Lærer siden Mai 1834, underviser II B og III A i Latin, samt 1ste studerende Classe i Hebraisk, 23 Timer ugentlig.

- Hr. P. W. Raasch, Handelsboghholder, Lærer siden Novbr. 1834, underviser 18 Timer ugentlig 1ste, 2den, begge 3die og 4de Realcl. a i Regning.
- Hr. Fredr. D. Jørgensen, Cand. theol., Lærer siden Mai 1835, underviser 21 Timer ugentlig i Skrivning 3die studerende Classe A og Realclasserne fra 2den til 5te.
- Hr. Hans P. L. Petersen, Cand. theol., Lærer siden August 1840, underviser 28 Timer ugentlig gennem alle studerende Classer, undtagen III A, og Realclasserne, indtil 4de, i Tydsk.
- Hr. C. P. N. Fistaine, Mag. art., Lærer siden April 1841, underviser 10 Timer ugentlig 1ste, 2den og begge 3die Realclasser i Engelsk.
- Hr. Vilh. Lund, Cand. phil., Lærer siden August 1841, underviser 35 Timer ugentlig begge 3die Realclasser, 5te og 6te Realclasser i Tegning, 5te ogsaa i Geographi, 3die studerende Classe B, 1ste Realclasser, 6te og Forberedelsesclassen i Skrivning og den sidste tillige i Dansk.
- Hr. C. Berg, Philol. cand., Overlærer ved Metropolitanskolen, Lærer siden October 1842, underviser 10 Timer ugentlig 1ste studerende Classe a og b i Græsk.
- Hr. Rudolf Möller, Philol. cand., Lærer siden April 1843, underviser 25 Timer ugentlig første studerende Classe a og II A a i Latin, samt II B i Græsk.
- Hr. C. C. Brix, Cand. theol., Lærer siden August 1843, underviser 10 Timer ugentlig överste studerende Classe i Historie og Geographi.

- Hr. Emil Erslev**, Cand. phil., Lærer fra August 1844, underviser de højere Classer i fleerstemmig Sang to Timer ugentlig efter Skoletiden, og begge 3die Realclasserne 4 Timer ugentlig i Musiklære.
- Hr. Carl Tolstrup**, Cand. theol., Lærer fra Febr. 1845, deltager i Inspectionen siden Octbr. 1848, underviser alle studerende Classer og 1ste, 2den, 3die b, 4de Realclasser i Religion, desuden II A α og β , II B og 2den Realclasser i Dansk; har 36 Timer ugentlig.
- Hr. I. N. G. Forchhammer**, Philol. cand., Lærer fra August 1845, underviser 16 Timer ugentlig II A β i Græsk, 1ste studerende b i Latin, 1ste st. a og b i Græsk for Hebraisk.
- Hr. Theod. Dall**, Cand. juris, Lærer siden August 1846, underviser 5te, 6te Realclasser og Forberedelsesclassen 13 Timer ugentlig i Regning.
- Hr. I. H. Spur**, Cand. theol., Lærer fra August 1846, underviser 9 Timer ugentlig 5te og 6te Realclasser i Religion og Bibellistorie samt 3die Realclasser b i Historie.
- Hr. H. E. Søbørg**, Stud. theol., Lærer siden August 1846, Bibliothekar ved Skolens Bibliothek, underviser 8 Timer ugentlig 3die studerende B og 3die Realclasser b i Dansk.
- Hr. Chr. Bull**, Cand. phil., Lærer fra August 1847, underviser i 6 ugentlige Timer 4de, 5te, 6te Realclasser og Forberedelsesclassen i Sang.
- Hr. K. H. Schow**, Cand. phil., Lærer fra Marts 1848, underviser 3die studerende Classe A i Tydsk, 3die studerende Classe B i Historie og

Geographi, 1ste og 2den Realclassse i Mathematik og Naturlære, 2den studerende Classe B, 3die A og 3die B i Mathematik og Regning; har 36 Timer ugentlig.

- Hr. Chr. Plesner, Cand. phil., Lærer siden August 1848, underviser i 23 ugentlige Timer 1ste og 2den Realclassse samt 2den studerende Classe B og 3die A i Historie og Geographi, 3die Realclassse B og begge 4de Realclasser i Geographi.
- Hr. Carl Borries, Philol. cand., Lærer fra October 1848, underviser 16 Timer ugentlig II A α i Græsk og II A β i Latin. Da han siden Januar d. A. har været constitueret for Overlæreren ved Frederiksborg Latinskole, har Hr. C. Thomsen, Philol. cand., udført hans Forretninger.
- Hr. Didrik Svendsen, Cand. theol., Lærer siden October 1848, har i 9 ugentlige Timer underviist 3die studerende Classe A i Dansk, 3die Realclassse a i Historie, Geographi og Religion.
- Hr. Jens Jörgensen, Cand. phil., Lærer siden Oct. 1848, underviser 4de Realclassse b i Regning, 4 Timer ugentlig.
- Hr. Edv. Erslev, Cand. phil., Lærer siden Decb. 1848, underviser II A α og β i Naturhistorie, 4 Timer ugentlig.
- Hr. H. V. Hattesen, Philol. stud., Lærer siden Januar 1849, læser Latin i 3die Realclasserne, Græsk i 3die studerende Classe A; har saaledes 9 Timer ugentlig.

Hr. Sofus Nissen, Stud. juris, Lærer siden Mai 1849, læser 10 Timer ugentlig Historie og Geographi med 2den Classe A α og β .

Hr. V. Prosch, Cand. med., Lærer siden Februar 1850, underviser i 8 ugentlige Timer II B, III A, og III B α og β i Naturhistorie.

Hr. J. J. Eckersberg, Architect, Lærer fra April 1850, underviser 3die studerende Classe B., 1ste, 2den og 4de Realclasser 8 Timer ugentlig i Tegning.

Underviisning i Gymnastik og Svømning, der af Skoletiden optager 19 Timer om Ugen, meddeles af Hr. Scheer.

Underviisning i Dands er i Vintermaanederne meddeelt af Hr. Krigsassessor Berg, Lærer ved Landcadet-Academiet, i to Aftentimer om Ugen.

Næste Aar bruges følgende Lærebøger.

Forberedelsesclassen.

Hjorts danske Börneven (5te Udg.)

6te Realclassen.

Hjorts d. Börneven (4de Udg.). Krossings poetiske Læseb. 1ste Deel. Sammes Opgaver til Övelse i Stiil (2den Udg.). Hallagers tyske Læsebog fra 1840. Balslevs Bibelhistorie. Hagens hist. Psalmer. G. A. Müllers Begyndelsesgrunde i Geogr. Et Atlas.

A n m. Da Atlas skal bringes til og fra Skolen for hver Geographitime, maa det, for at være mindre uhandeligt, helst indbindes paa Fals.

5te Realclassen.

Hjorts d. Börneven (4de Udg.). Krossings poet. Læsebog 1ste Deel. Hallagers tyske Læsebog fra 1840. Luthers lille Katechismus. Balslevs Bibelhistorie. Hagens hist. Psalmer. G. A. Müllers Begyndelsesgrunde i Geogr. Et Atlas. Krarup-Hansens Skildringer af Pattedyr. Fr. Jörgensens Forskrifter (til Hjemmeskrivning). Helsteds Tegnebog 1ste Hefte.

4de Realclassen.

Oehlenschlägers nord. Oldsagn. Krossings poet. Læseb. 1ste Deel. Sammes Opgaver til Övelse i Stiil (2den Udg.). Hallagers tyske Læsebog fra 1840. Borrings Manuel de langue française (4de Udg.). Balslevs Bibelhist. Balles Læsebog. G. A. Müllers Begyndelsesgrunde i Geogr. Et Atlas. Kröyers mindre Naturhistorie. Erlevs Haandbog i Sangunderv. (2den Udg.). Helsteds Tegnebog 6te Hefte.

3die Realclassen.

Funchs danske Læsebog. Krossings Schema til dansk Grammatik (5te Udg.). Rungs tyske Læsebog for Begyndere (3die Udg.). Materialier af Jürs og Rung. Schema til den tyske Grammatiks Formlære (Eibes Forlag). Borrings Manuel de langue française. Abrahams franske Grammatik (1845). Balslevs Bibelhist.

Balles Lærebog. Det Nye Testament. Kofods Historiens vigtigste Begivenheder (sidste Udg.). Kieperfs Atlas over den gamle Verden. Rimstads Geogr. Et Atlas. Krøyers mindre Naturhist. Erslevs Haandbog i Sangunderv. (2den Udg.).

Anm. For de til Studering bestemte Disciple: Madvigs lat. Formlære og Latinsk Læsebog for de første Begyndere. — For de Övrige: Mariboës Stories of Englands history og Sammes engelske Formlære (1844).

2den Realclasse.

Krossings poet. Læseb. 2den Deel. Hjorts t. Læsebog, pros. Deel. Mater. af Jürs og Rung. Schema til den tyske Grammatiks Formlære (Eibes Forlag). Hjorts større t. Gr. (4de Udg. 1842). V. Bjerrings Samling af lette franske Læsestykker (med Overs.). Abrahams fr. Gram. Fistaines Engelske Fortællinger. Mariboës engelske Formlære. Balslevs Bibelhistorie. Balles Lærebog. Det Nye Testament. Kofods Historiens vigtigste Begivenheder. Munthes Geogr. ved Velschow (Udg. 1850 eller 1847). Et Atlas. Panums Naturlære. Svenningsens Geometri.

1ste Realclasse.

Schillers Wilh Tell. Hjorts tyske Læseb. pros. Deel. Sammes større t. Gram. (4de Udg. 1842). Mérimée: Colomba su. de la Mosaique. Abrahams fr. Gram. Fistaines engelske Fortællinger. Mariboës eng. Formlære. Balslevs Bibelhist. Balles Lærebog. Det Nye Testament. Allens mindre Danmarkshistorie. Kofods Historiens vigtigste Begivenheder. Munthes Geogr. ved Velschow. Et Atlas. Panums Naturlære. Svenningsens Geometri.

III. studerende Classe B.

Madvigs lat. Formlære Borgens lat. Læsebog. Krossings poet. Læsebog, 2den Deel. Rungs t. Læsebog for Begyndere. Mater. af Jürs og Rung. Schema til den tyske Grammatiks Formlære (Eibes Forlag). Hjorts større t. Gram. (4de Udg. 1842). V. Bjerrings Samling af lette franske Læsestykker (med Overs.). Abrahams fr. Gram. Herslevs større Bibelhist. Balles Læreb. Det

Nye Testament. Kofods Historiens vigtigste Begivenheder. Munthes Geogr. ved Velschow (Udg. 1850 eller 1847). Et Atlas. Prosch Dyrerigets Naturhist.

III. studerende Classe A.

Cornelius Nepos (Stereotyp-Udg.). Madvigs lat. Sproglære (2den Udg.). C. Bergs Schema til den græske Formlære. Sammes græske Læseb. f. Begynd. Barfods poet. Læseb. Rungs t. Læsebog for Begynd. Hjorts større t. Gram. (4de Udg. 1842). Borrings Læsebog for Mellemcl. (3die Udg.). Abrahams fr. Gram. Herslebs større Bibelhistorie. Balles Lærebog. Luthers lille Kætechismus. Det Nye Testament. Bohrs Gammelhist. Kiepert's Atlas over den gamle Verden. Munthes Geographi ved Velschow. Et Atlas. Prosch Dyrerigets Naturhistorie

II. studerende Classe B.

Ciceros Taler (Madvigs 2den Udg.). Cæsar om den galliske Krig (Whittes Udg.). Madvigs lat. Sprogl. Tregders græske Formlære. Bergs gr. Læsebog for 2det Aar. Deutsches Lesebuch v. Jürs u. Rung. Hjorts større t. Gram. (4de Udg. 1842). Mérimée: Colomba su. de la Mosaïque. Abrahams franske Gram. Herslebs større Bibelhist. Det Nye Testament. Kofods Udtog (sidste Udg.). Allens mindre Danmarkshist. Munthes Geogr. ved Velschow. Et Atlas. Kiepert's Atlas over den gamle Verden. Drejers og Branssens mindre Naturhist. Oppermanns Geometri.

II. studerende Classe A.

Ciceros Taler (Madvigs 2den Udg.). Ovids Metamorph. Livius 2den Pentade. Madvigs lat. Sprogl. Bojesens rom. Antiq. (2den Udg.). Stolls Mythologi. Xenophons gr. Historie. Bergs Nogle Stykker af Iliaden og Odysseen. Tregders, gr. Gram. Madvigs gr. Ordföiningsl. Bergs Opgaver fra Dansk til Græsk. Sammes Exempelsamling til gr. Syntax. Schillers Wilh. Tell. Deutsches Lesebuch v. Jürs u. Rung. Hjorts større t. Gram (4de Udg. 1842). Mérimée: Colomba su. de la Mosaïque. Abrahams fr Gram Herslebs større Bibelhist. Det Nye Testament Allens mindre Danmarkshistorie. Kofods Udtog. Munthes Geogr. ved Velschow. Et Atlas. Et Atlas over den gamle Verden. Drejers og Branssens mindre Naturhist. Oppermanns Geometri.

I. studerende Classe.

Cicero de oratore. Verrinerne 5te Bog (Orellis Udg.). Livius 5te Pentade. Taciti. Germania. Plauti Captivi (Lindemanns Udg.). Virgils Æneide (helst i en Udg. med Anm.). Horats (Igl.). Madvigs latinske Sprogl. Bojesens rom. Antiqv. (2den Udg.). Homer. Herodot (Bekkers 2den Udg.). Bergs Udvalg af græske Taler, 2den Deel. Tregders gr. Gram. Madvigs gr. Ordföiningslære. Bergs Opgaver. Genesis (Rauchs Udg.). Whittes hebraiske Sproglære. Sammes Analyse til Genesis. Hjorts t. Læseb. 2det Bind. Sammes t. Gram. Hermann u. Büchner Handb. d. fr. Spr. pros. Th. Abrahams eller Borrings fr. Gram. Herslebs större Bibelhistorie. Det Nye Testament paa Græsk og Dansk. Allens mindre Danmarkshist. Kofods Udtog. Estrups Verdenshist. Munthes Geogr. ved Velschow. Et Atlas. Atlas over den gl. Verden. Oppermanns Geometri. Jürgensens Arithmetik (2den Udg.).

Den skriftlige Deel af Aarsprøven.

- I st. Tirsdag 9 Juli $7\frac{1}{2}$ — $10\frac{1}{2}$ Religionsafhandling; $3\frac{1}{2}$ —6 Tydsk Stii; 6—8 Arithmetik. — Onsdag 10 Juli $7\frac{1}{2}$ — $10\frac{1}{2}$ Historisk Afhandling; $3\frac{1}{2}$ —6 Latinsk Oversættelse; 6—8 Geometri. — Torsdag 11 Juli 7—10 Latinsk Stii; $3\frac{1}{2}$ —6 Fransk Oversættelse.
- II A. α . Tirsdag 9 Juli 7—10 Latinsk Stii; $3\frac{1}{2}$ —6 Tydsk Stii. — Onsdag 10 Juli $7\frac{1}{2}$ — $10\frac{1}{2}$ Dansk Stii; $3\frac{1}{2}$ —6 Latinsk Oversættelse. — Torsdag 11 Juli $7\frac{1}{2}$ — $9\frac{1}{2}$ Arithmetik; $3\frac{1}{2}$ —6 Græsk Oversættelse.
- II A. β . Tirsdag 9 Juli $7\frac{1}{2}$ — $10\frac{1}{2}$ Dansk Stii; 4—6 Arithmetik. — Onsdag 10 Juli 7—10 Latinsk Stii; $3\frac{1}{2}$ —6 Græsk Oversættelse. — Torsdag 11 Juli 7— $9\frac{1}{2}$ Tydsk Stii; $3\frac{1}{2}$ —6 Latinsk Oversættelse.
- II B. Tirsdag 9 Juli 11—2 Dansk Stii; 6—8 Arithmetik. — Torsdag 11 Juli 11—2 Latinsk Stii.
- III A. Tirsdag 9 Juli 11—2 Latinsk Stii. — Onsdag 10 Juli 11—2 Dansk Stii; 6—8 Arithmetik.
- III B. Torsdag 11 Juli 11—1 Latinsk Stii; 1— $2\frac{1}{2}$ Dansk Stii; 6—8 Arithmetik.
- I R. Tirsdag 9 Juli 11—2 Fransk Stii; 4—6 Fransk og engelsk Dictat; 6—8 Regning. — Onsdag 10 Juli 9—11 Engelsk Stii; 11—1 Dansk Stii; 4—6 Arithmetik; 6—8 Tydsk Stii. — Torsdag 12 Juli 10—12 Prøvetegning.
- 2 R. Tirsdag 9 Juli 11—1 Dansk Stii; 4—6 Fransk og engelsk Dictat. — Onsdag 10 Juli 9—11 Tydsk Stii; 11—1 Arithmetik; 6—8 Regning; — Torsdag 11 Juli 10—12 Prøvetegning.
- 3 R. a. Torsdag 11 Juli 8— $9\frac{1}{2}$ Tydsk Stii; $9\frac{1}{2}$ —11 Regning; 11— $12\frac{1}{2}$ Dansk Stii; $12\frac{1}{2}$ — $1\frac{1}{2}$ Engelsk Dictat; $12\frac{1}{2}$ — $2\frac{1}{2}$ Latinsk Stii.
- 3 R. b. Torsdag 11 Juli 8— $9\frac{1}{2}$ Regning; $9\frac{1}{2}$ —11 Tydsk Stii; 11— $12\frac{1}{2}$ Dansk Stii; $12\frac{1}{2}$ — $1\frac{1}{2}$ Engelsk Dictat; $12\frac{1}{2}$ — $2\frac{1}{2}$ Latinsk Stii.
- 4 R. a. og b. Torsdag 11 Juli 8— $9\frac{1}{2}$ Tydsk Dictat; $9\frac{1}{2}$ —11 Dansk Retskrivning; 11— $12\frac{1}{2}$ Regning.
- 5 R. Torsdag 11 Juli 11— $12\frac{1}{2}$ Regning; $12\frac{1}{2}$ —2 Retskrivning.
- 6 R. Torsdag 11 Juli 8— $9\frac{1}{2}$ Retskrivning; $9\frac{1}{2}$ —11 Regning.

(Prøveskrivning er i alle vedkommende Classer udført i Skoleaarets sidste Skrivetimer.)

Den mundtlige Deel af Aarsprøven.

(I Klammer er tilføiet Nummeret paa det Læseværelse, hvor Prøven afholdes. Nr. 1—7 ere i Stuen, 8—16 paa anden Sal og 17 paa tredie. Opgangen til Nr. 16 er fra Gaarden.

Naar ikke en heel Classe bliver overhørt under Eet, deles Disciplene efter deres Navnebogstaver).

Dansk.

Mandag 15 Juli	9 ¹ / ₂ —11	(Nr. 17) 3 R.	B—G.
	4 ¹ / ₂ 6	(Nr. 10) 4 R.	A—G.
	6—8	(Nr. 6) 3 R.	P—V.
Tirsdag 16 Juli	12—2 ¹ / ₂	(Nr. 2) 3 R.	H—O.
Onsdag 17 Juli	12 ¹ / ₂ —2 ¹ / ₂	(Nr. 11) 6 R.	
	4—5 ¹ / ₂	(Nr. 13) Forberedelsescl.	
Torsdag 18 Juli	12—2	(Nr. 8) 5 R.	
	7—8 ¹ / ₂	(Nr. 11) 4 R.	H—P.

Latin.

Mandag 15 Juli	8—10	(Nr. 6) 3 R.	P—V
	10—12	(Nr. 13) II A.	L—Ö.
	10—12	(Nr. 2) III B.	LY—V.
	11—12 ¹ / ₂	(Nr. 17) III A.	K—T.
Tirsdag 16 Juli	12 2 ¹ / ₂	(Nr. 2) 3 R.	H—O.
	6—8	(Nr. 17) I st.	A—F og P—V.
	8—10 ¹ / ₂	(Nr. 11) II A.	A—K.
	12—2	(Nr. 8) III B.	A—LU.
	12 ¹ / ₂ —2	(Nr. 17) 3 R.	B—G.
Onsdag 17 Juli	6—8	(Nr. 13) I st.	G—M.
	1 ¹ / ₄ —2 ¹ / ₂	(Nr. 10) III A.	B—J.
Torsdag 18 Juli	10 ¹ / ₂ —1	(Nr. 10) II B.	

Græsk.

Mandag 15 Juli	8—10	(Nr. 13) II A.	L—Ö.
	4—6	(Nr. 17) I st.	A—F. og P—V.
Tirsdag 16 Juli	9 ¹ / ₄ —10 ¹ / ₂	(Nr. 10) III A.	B—J.
	10 ¹ / ₂ —1	(Nr. 11) II A.	A—K.
	11—12 ¹ / ₂	(Nr. 17) III A.	K—T.
Torsdag 17 Juli	4—6	(Nr. 13) I st.	G—M.
	8—10 ¹ / ₂	(Nr. 10) II B.	

Hebraisk.

Mandag 15 Juli	7—8 ¹ / ₂	(Nr. 13) I st.	G—M.
Tirsdag 16 Juli	9 ¹ / ₂ —11	(Nr. 17) I st.	A—F og P—V.

Tyds k.

Mandag 15 Juli	8—9 ¹ / ₂	(Nr. 11) 6 R.	
	12—2	(Nr. 8) 1 R.	
	4—5 ¹ / ₂	(Nr. 11) 4 R.	H—P.
	5 ¹ / ₂ —8	(Nr. 11) II A.	A—K.

Tirsdag 16 Juli	8—9 ¹ / ₄	(Nr. 10) III A.	B—J.
	8—10	(Nr. 2) III B.	LY—V.
	10—12	(Nr. 8) III B.	A—LU.
	12—2 ¹ / ₂	(Nr. 6) 2 R.	
Onsdag 17 Juli	6—8	(Nr. 6) 3 R.	P—V.
	10 ¹ / ₂ —12	(Nr. 17) 3 R.	B—G.
	12—2 ¹ / ₂	(Nr. 2) 3 R.	H—O.
Torsdag 18 Juli	6—8	(Nr. 8) 5 R.	
	8—9 ¹ / ₂	(Nr. 16) III A.	K—T.
	8 ¹ / ₂ —10 ¹ / ₂	(Nr. 13) II A.	L—Ö.
	4—6 ¹ / ₂	(Nr. 10) II B.	
	6 ¹ / ₂ —8	(Nr. 10) 4 R.	A—G.

Fransk.

Mandag 15 Juli	8—10	(Nr. 8) 1 R.	
	12—2 ¹ / ₂	(Nr. 10) II B.	
	6—8 ¹ / ₂	(Nr. 2) 3 R.	H—O.
Tirsdag 16 Juli	8—10	(Nr. 8) III B.	A—LU.
	10—12	(Nr. 2) III B.	LY—V.
	4—6	(Nr. 6) 3 R.	P—V.
	6—8 ¹ / ₂	(Nr. 11) II A.	A—K.
Onsdag 17 Juli	8—10 ¹ / ₂	(Nr. 6) 2 R.	
	10 ¹ / ₂ —12	(Nr. 10) 4 R.	A—G.
	12—1 ¹ / ₄	(Nr. 10) III A.	B—G.
	4—5 ¹ / ₂	(Nr. 11) 4 R.	H—P.
	5 ¹ / ₂ —7	(Nr. 17) 1 st.	A—F O G P—V.
Torsdag 18 Juli	7—8 ¹ / ₂	(Nr. 13) 1 st.	G—M.
	10 ¹ / ₂ —12 ¹ / ₂	(Nr. 13) II A.	L—Ö.
	12 ¹ / ₂ —2	(Nr. 17) III A.	K—T.
	6—7 ¹ / ₂	(Nr. 17) 3 R.	B—G.

Engelsk.

Mandag 15 Juli	8—10	(Nr. 6) 3 R.	P—V.
	10—12	(Nr. 8) 1 R.	
	12—2 ¹ / ₂	(Nr. 2) 3 R.	H—O.
Tirsdag 16 Juli	12 ¹ / ₂ —2	(Nr. 17) 3 R.	B—G.
Torsdag 18 Juli	8—10 ¹ / ₂	(Nr. 6) 2 R.	

Religion og Bibelhistorie.

Mandag 15 Juli	8—10	(Nr. 2) III B.	LY—V.
	10—12	(Nr. 6) 3 R.	P—V.
	12—2 ¹ / ₂	(Nr. 6) 2 R.	
	5 ¹ / ₂ —7	(Nr. 13) 1 st.	G—M.
Tirsdag 16 Juli	8—9 ¹ / ₂	(Nr. 17) 1 st.	A—F O G P—V.
	10 ¹ / ₂ —12	(Nr. 10) 4 R.	A—G.
	1—2 ¹ / ₂	(Nr. 11) 4 R.	H—P.
	4—5 ¹ / ₄	(Nr. 10) III A.	B—J.
	4—5 ¹ / ₂	(Nr. 11) 6 R.	
Onsdag 17 Juli	5 ¹ / ₂ —8	(Nr. 10) II B.	
	8—10	(Nr. 13) II A.	L—Ö.
	10—12	(Nr. 8) 1 R.	
	12—2	(Nr. 8) III B.	A—LU.
	4—6	(Nr. 8) 5 R.	
	5 ¹ / ₂ —8	(Nr. 11) II A.	A—K.

Torsdag 18 Juli	8—9 ¹ / ₂	(Nr. 17) 3 R.	B—G.
	9 ¹ / ₂ —11	(Nr. 17) III A.	K—T.
	11—1 ¹ / ₂	(Nr. 2) 3 R.	H—O.

Historie.

Mandag 15 Juli	8—9 ¹ / ₄	(Nr. 10) III A.	B—J.
	8—9 ¹ / ₂	(Nr. 17) 3 R.	B—G.
	12—2	(Nr. 13) II A.	L—Ö.
	12 ¹ / ₂ —2	(Nr. 17) III A.	K—T.
Tirsdag 16 Juli	4—6	(Nr. 2) III B.	LY—V.
	9 ¹ / ₂ —12	(Nr. 6) 2 R.	
Onsdag 17 Juli	8—10	(Nr. 8) 1 R.	
	8—10 ¹ / ₂	(Nr. 11) II A.	A—K.
	10—12 ¹ / ₂	(Nr. 16) 3 R.	H—O.
	6—8	(Nr. 6) 3 R.	P—V.
	6—8 ¹ / ₂	(Nr. 10) II B.	
Torsdag 18 Juli	7—8 ¹ / ₂	(Nr. 17) 1 st.	A—F og P—V.
	4—5 ¹ / ₂	(Nr. 13) 1 st.	G—M.
	4—6	(Nr. 8) III B.	A—LU.

Geographi.

Mandag 15 Juli	9 ¹ / ₄ —10 ¹ / ₂	(Nr. 10) III A.	B—J.
	9 ¹ / ₂ —12	(Nr. 11) II A.	A—K.
	10 ¹ / ₂ —12	(Nr. 10) 4 R.	A—G.
	4—6	(Nr. 8) 5 R.	
	6—7 ¹ / ₂	(Nr. 16) III A.	K—T.
Tirsdag 16 Juli	6—8	(Nr. 8) III B.	A—LU.
	11—1	(Nr. 13) II A.	L—Ö.
	12—2 ¹ / ₂	(Nr. 10) II B.	
	4—6	(Nr. 2) III B.	LY—V.
Onsdag 17 Juli	4—5 ¹ / ₂	(Nr. 17) 1 st.	A—F og P—V.
	10 ¹ / ₂ —12 ¹ / ₂	(Nr. 11) 6 R.	
	4—6	(Nr. 6) 3 R.	P—V.
Torsdag 18 Juli	8—10	(Nr. 8) 1 R.	
	10 ¹ / ₂ —1	(Nr. 6) 2 R.	
	1—2 ¹ / ₂	(Nr. 11) 4 R.	H—P.
	4 ¹ / ₂ —6	(Nr. 17) 3 R.	B—G.
	5 ¹ / ₂ —7	(Nr. 13) 1 st.	G—M.
	6—8 ¹ / ₂	(Nr. 2) 3 R.	H—O.

Naturhistorie.

Mandag 15 Juli	4—6	(Nr. 6) 3 R.	P—V.
	6—8 ¹ / ₂	(Nr. 10) II B.	
Tirsdag 16 Juli	8 ¹ / ₂ —11	(Nr. 16) II A.	A—K.
	11—1	(Nr. 16) II A.	L—Ö.
	4—6	(Nr. 8) 5 R.	
	6—8	(Nr. 2) III B.	LY—V.
Onsdag 17 Juli	9—10 ¹ / ₂	(Nr. 17) 3 R.	B—G.
	4 ¹ / ₂ —6	(Nr. 10) 4 R.	A—G.
	6—8 ¹ / ₂	(Nr. 2) 3 R.	H—O.
Torsdag 18 Juli	11—12 ¹ / ₂	(Nr. 17) III A.	K—T.
	1—2 ¹ / ₄	(Nr. 10) III A.	B—J.

Torsdag 18 Juli $5\frac{1}{2}$ —7 (Nr. 11) 4 R. H—P.
6—8 (Nr. 8) III B. A—LU.

Naturlære.

Tirsdag 16 Juli 6—8 (Nr. 8) 1 R.
Torsdag 18 Juli 6 — $8\frac{1}{2}$ (Nr. 6) 2 R.

Musiklære.

Tirsdag 16 Juli 8 — $9\frac{1}{2}$ (Nr. 6) 3 R. P—V.
Onsdag 17 Juli 10 — 12 (Nr. 2) 3 R. H—O.
 12 — 1 (Nr. 17) 3 R. B—G.

(I 4 R i Forbindelse med Prøven i Dansk).

Geometri.

Mandag 15 Juli 12 — $2\frac{1}{2}$ (Nr. 11) II A. A—K.
Tirsdag 16 Juli $9\frac{1}{2}$ — 11 (Nr. 13) I st. G—M.
 $5\frac{1}{2}$ — 7 (Nr. 17) I st. A—F og P—V.
Onsdag 17 Juli 8 — $10\frac{1}{2}$ (Nr. 10) II B.
 10 — 12 (Nr. 13) II A. L—Ö.
 $10\frac{1}{2}$ — 1 (Nr. 6) 2 R.
Torsdag 18 Juli 10 — 12 (Nr. 8) 1 R.

Arithmetik.

Tirsdag 16 Juli 8 — $9\frac{1}{2}$ (Nr. 13) I st. G—M.
 7 — $8\frac{1}{2}$ (Nr. 17) I st. A—F og P—V.
Onsdag 17 Juli 12 — 2 (Nr. 13) II A. L—Ö.
Torsdag 18 Juli 8 — $10\frac{1}{2}$ (Nr. 11) II A. A—K.

(I de øvrige Classer henført under skriftlig Prøve.)

Regning

(er ligeledes henført under skriftlig Prøve, undtagen:)

Mandag 15 Juli 4 — $5\frac{1}{2}$ (Nr. 13) Forberedelsesclassen.

Classerne overhøres altsaa til følgende Tider:

I st. A—F og P—V.

(i Værelset Nr. 17.)

Mandag 4 — 6 Græsk, 6 — 8 Latin.

Tirsdag 8 — $9\frac{1}{2}$ Religion, $9\frac{1}{2}$ — 11 Hebraisk, 4 — $5\frac{1}{2}$ Geographi,
 $5\frac{1}{2}$ — 7 Geometri, 7 — $8\frac{1}{2}$ Arithmetik.

Onsdag $5\frac{1}{2}$ — 7 Fransk, 7 — $8\frac{1}{2}$ Historie.

I st. G—M.

(i Værelset Nr. 13.)

Mandag $5\frac{1}{2}$ — 7 Religion, 7 — $8\frac{1}{2}$ Hebraisk.

Tirsdag 8 — $9\frac{1}{2}$ Arithmetik, $9\frac{1}{2}$ — 11 Geometri, 4 — 6 Græsk,
 6 — 8 Latin.

Onsdag 7 — $8\frac{1}{2}$ Fransk.

Torsdag 4 — $5\frac{1}{2}$ Historie, $5\frac{1}{2}$ — 7 Geographi.

II A. A—K.

(i Værelset Nr. 11, men Naturhistorie i Nr. 16.)

Mandag $9\frac{1}{2}$ —12 Geographi, 12— $2\frac{1}{2}$ Geometri, $5\frac{1}{2}$ —8 Tydsk.
 Tirsdag 8— $10\frac{1}{2}$ Latin, $8\frac{1}{2}$ —11 Naturhistorie, $10\frac{1}{2}$ —1 Græsk.
 6— $8\frac{1}{2}$ Fransk.
 Onsdag 8— $10\frac{1}{2}$ Historie, $5\frac{1}{2}$ —8 Religion.
 Torsdag 8— $10\frac{1}{2}$ Arithmetik.

II A. L—ö.

(i Værelset Nr. 13, men Naturhist. i Nr. 16.)

Mandag 8—10 Græsk, 10—12 Latin, 12—2 Historie.
 Tirsdag 11—1 Geographi, 11—1 Naturhistorie.
 Onsdag 8—10 Religion, 10—12 Geometri, 12—2 Arithmetik.
 Torsdag $8\frac{1}{2}$ — $10\frac{1}{2}$ Tydsk, $10\frac{1}{2}$ — $12\frac{1}{2}$ Fransk.

II B.

(i Værelset Nr. 10.)

Mandag 12— $2\frac{1}{2}$ Fransk, 6— $8\frac{1}{2}$ Naturhistorie.
 Tirsdag 12— $2\frac{1}{2}$ Geographi, $5\frac{1}{2}$ —8 Religion.
 Onsdag 8— $10\frac{1}{2}$ Geometri, 6— $8\frac{1}{2}$ Historie.
 Torsdag 8— $10\frac{1}{2}$ Græsk, $10\frac{1}{2}$ —1 Latin, 4— $6\frac{1}{2}$ Tydsk.

III A B—J.

(i Værelset Nr. 10.)

Mandag 8— $10\frac{1}{2}$ Historie og Geographi.
 Tirsdag 8— $10\frac{1}{2}$ Tydsk og Græsk, 4— $5\frac{1}{4}$ Religion.
 Onsdag 12— $2\frac{1}{2}$ Fransk og Latin.
 Torsdag 1— $2\frac{1}{4}$ Naturhistorie.

III A. K—T.

(i Værelset Nr. 17, men Geographi og Tydsk i Nr. 16.)

Mandag 11— $12\frac{1}{2}$ Latin, $12\frac{1}{2}$ —2 Historie, 6— $7\frac{1}{2}$ Geographi.
 Tirsdag 11— $12\frac{1}{2}$ Græsk.
 Torsdag 8— $9\frac{1}{2}$ Tydsk, $9\frac{1}{2}$ —11 Religion, 11— $12\frac{1}{2}$ Naturhistorie,
 $12\frac{1}{2}$ —2 Fransk.

III B. A—LU.

(i Værelset Nr. 8.)

Mandag 6—8 Geographi.
 Tirsdag 8—10 Fransk, 10—12 Tydsk, 12—2 Latin.
 Onsdag 12—2 Religion.
 Torsdag 4—6 Historie, 6—8 Naturhistorie.

III B. LY—V.

(i Værelset Nr. 2.)

Mandag 8—10 Religion, 10—12 Latin, 4—6 Historie.
 Tirsdag 8—10 Tydsk, 10—12 Fransk, 4—6 Geographi, 6—8
 Naturhistorie.

1 R.

(i Værelset Nr. 8.)

Mandag 8—10 Fransk, 10—12 Engelsk, 12—2 Tydsk.
Tirsdag 6—8 Naturlære.
Onsdag 8—10 Historie, 10—12 Religion.
Torsdag 8—10 Geographi, 10—12 Geometri.

2 R.

(i Værelset Nr. 6.)

Mandag 12—2½ Religion.
Tirsdag 9½—12 Historie, 12—2½ Tydsk.
Onsdag 8—10½ Fransk, 10½—1 Geometri.
Torsdag 8—10½ Engelsk, 10½—1 Geographi, 6—8½ Naturl.

3 R. B—G.

(i Værelset Nr. 17.)

Mandag 8—9½ Historie, 9½—11 Dansk.
Tirsdag 12½—2 Latin eller Engelsk.
Onsdag 9—10½ Naturhistorie, 10½—12 Tydsk, 12—1 Musiklære.
Torsdag 8—9½ Religion, 4½—6 Geographi, 6—7½ Fransk.

3 R. H—O.

(i Værelset Nr. 2, men Historie i Nr. 16.)

Mandag 12—2½ Latin eller Engelsk, 6—8½ Fransk.
Tirsdag 12—2½ Dansk.
Onsdag 10—12 Musiklære, 10—12½ Historie, 12—2½ Tydsk,
6—8½ Naturhistorie.
Torsdag 11—1½ Religion, 6—8½ Geographi.

3 R. P—V.

(i Værelset Nr. 6.)

Mandag 8—10 Latin eller Engelsk, 10—12 Religion, 4—6 Natur-
historie, 6—8 Dansk.
Tirsdag 8—9½ Musiklære, 4—6 Fransk, 6—8 Tydsk.
Onsdag 4—6 Geographi, 6—8 Historie.

4 R. A—G.

(i Værelset Nr. 10.)

Mandag 10½—12 Geographi, 4½—6 Dansk.
Tirsdag 10½—12 Religion.
Onsdag 10½—12 Fransk, 4½—6 Naturhistorie.
Torsdag 6½—8 Tydsk.

4 R. H—P.

(i Værelset Nr. 11.)

Mandag 4—5½ Tydsk.
Tirsdag 1—2½ Religion.
Onsdag 4—5½ Fransk.
Torsdag 1—2½ Geographi, 5½—7 Naturhistorie, 7—8½ Dansk.

5 R.

(i Værelset Nr. 8.)

Mandag 4—6 Geographi.
Tirsdag 4—6 Naturhistorie.
Onsdag 4—6 Religion, 6—8 Tydsk.
Torsdag 12—2 Dansk.

6 R.

(i Værelset Nr. 11.)

Mandag 8—9 $\frac{1}{2}$ Tydsk.
Tirsdag 4—5 $\frac{1}{2}$ Religion.
Onsdag 10 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ Geographi, 12 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{1}{2}$ Dansk

Forberedelsesclassen.

(i Værelset Nr. 13.)

Mandag 4—5 $\frac{1}{2}$ Regning.
Onsdag 4—5 $\frac{1}{2}$ Dansk.

Skoleunderviisningen ophører for 1ste studerende Classe
Tirsdag Middag d. 2 Juli, for 2den st. Classe A Löverdag Middag
d. 6 Juli, for II B, III A samt 1ste og 2den Realclassen Mandag
Middag d. 8 Juli, — for III B og 3die, 4de, 5te og 6te Real-
classen Onsdagj Middag d. 10 Juli, — for Forberedelsesclassen
Fredag Middag d. 12 Juli.

Til at overvære den mundtlige Prøve indbydes
Enhver, der har Interesse for Skolen.

Liste over Udfaldet vil være fremhængt fra 1ste
August.

Nye Disciple prøves (Kl. 10) Löverdag 13de
Juli, Fredag 19de Juli, Mandag 12te August, helst
en af de to førstnævnte Dage.

Tirsdagen den 13de August Kl. 8 begynder Un-
derviisningen i det nye Skoleaar.
